

10.SINIF DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ

KONU ANLATIMI

IV. Ünite: AHLAKİ TUTUM VE DAVRANIŞLAR:

İslam ahlakının kaynağı Kur'an-ı Kerim ve Hz.Peygamber'in sünnetidir.

Yalan: İslam ahlakında yerilen davranışların başında yalan söylemek gelir. Yalan, gerçek dışı söz söylemek, asılsız bilgi ve haber vermektir.

İftira: Yalan söylemek bir açıdan iftira kavramı ile de ilişkilidir. İftira yalan sınıfına girer. İftira bir kimseyi asılsız olarak suçlamak, ona gerçekte olmayan kötülük ve kusur isnat etmektir. Türkçede kara çalmak, çamur atmak ve leke sürmek gibi deyimlerle ifade edilir.

Mahremiyet ihlali: İslami literatürde buna tecessüs denir. Bu kavram insanların gizli hallerini, ayıp ve kusurlarını araştırmak demektir. Gizli kalması gerekenleri kötü maksatla araştırmak doğru bir iş değildir. Kur'an-ı Kerim inananların kardeş olduğunu belirtmiş ve toplumsal birlikteliği bozacak davranışlara karşı uyarılarda bulunmuştur.

Gıybet: Yalan, iftira ve mahremiyet ihlali yanında gıybet de yerilen davranışlar arasındadır. Gıybet bir insanın arkasından hoşlanmadığı şekilde konuşmak, bunu başkalarına aktarmaktır. Konuşulan şeyin gerçekte olması yapılan şeyin gıybet olmasını değiştirmez. Nitekim "Allah Resulü 'Gıybet nedir biliyor musunuz?' diye sordu. Sahâbe 'Allah ve Resulü daha iyi bilir.' cevabını verdiler. Resulullah 'Kardeşini hoşlanmadığı bir şeyle anmandır.' buyurdu. 'Ya kardeşimde o söylediğim durum varsa ne dersin?' diye sorulunca Resulullah 'Söylediğin şey eğer onda varsa gıybet etmişindir. Şayet yoksa ona iftira etmiş olursun.' buyurdu.

Haset: İslam ahlakında yerilen bir başka tutum da hasettir. Haset, kıskançlık ve çekememezliktir. Bir kimsenin sahip olduğu imkanları kıskanmak, bu imkanların ortadan kalkmasını istemek anlamına gelir. Ya da 'Onda olmasın bende olsun.' şeklinde bir tutum takınmaktır. Bencillik duygusu dengelenmediği zaman haset ortaya çıkar.

Suizan: Zan kesin olmayan bilgiye dayalı hüküm vermektir. İslam bilginleri zannı iki kısma ayırmışlardır: Suizan ve hüsnüzan. Suizan bir kişi hakkında kötü düşünmek ve kötü kanaate sahip olmaktır. Hüsnüzan ise insanlar hakkında iyi düşündürmektir.

Hile: Hile yapmak insanları aldatmak, kandırmak ve karşı tarafı yanıltmaktır. Bu açıdan doğruluk ve adaletin zıttıdır. Kur'an-ı Kerim'de hile yapıp aldatmak münafıkların özelliği olarak karşımıza çıkar.

ÖDEV

Yukarıda verilen kötü hasletlerin her biri ile alakalı iki ayet yazınız.